

Afstemning

Formanden:

Der er som sagt stillet forslag om, at forhandlingen afbrydes og lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget. Sagens videre behandling stilles herefter i bero, og lovforslaget går til fornyet behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 33: Forslag til lov om ændring af indfødsretsloven og udlændingeloven. (Frakendelse af dansk indfødsret erhvervet ved svig).

Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 12/12 2001. Første behandling 11/1 2002. Betænkning 21/2 2002).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 15 stemte for, 82 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 34: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Rådets forordning om fri bevægelighed for indehavere af visum til længerevarende ophold og Rådets direktiv om gensidig anerkendelse af afgørelser om udsendelse af tredjelandstatsborgere).

Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 12/12 2001. Første behandling 11/1 2002. Betænkning 21/2 2002).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Kl. 14.30

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 29 stemte for, 81 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 85: Forslag til lov om ændring af integrationsloven.

Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 7/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Det kan gøres meget, meget kort: Venstre støtter denne ændring af integrationsloven.

Vi finder det helt rimeligt, at folk, der har råd til det, også selv betaler for de særlige ydelser, der er mulighed for efter integrationsloven. Der er ikke i dag hjemmel til, at kommunerne foretager dette skøn, den hjemmel indføres nu.

Vi er naturligvis opmærksomme på, at kommunerne er nervøse for, at det betyder mere administration, det fremgår af det høringssvar, der lige er kommet her til Folketinget, men jeg mener, der kan være et begrundet håb om, at de mennesker, der godt selv ved, at de ikke kan få disse ydelser betalt, også undlader at søge.

Med disse få bemærkninger skal jeg altså sige, at vi støtter forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Endnu en gang ser vi, at regeringen i sin spareiver – her drejer det sig om 10 mio. kr. – rammer en gruppe, der ikke har mulighed for at svare igen, heller ikke på valgdagen.

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at forslaget ud over at være helt urimeligt over for udlændinge, der deltager i integrationsprogrammer, også vil medføre en øget administration i kommunerne, især hvis regeringens bebudede nedsættelse af introduktionsydelsen gennemføres. Man kan så altid diskutere, hvor meget der i den sidste ende vil være sparet; jeg har i hvert fald ikke fantasi til at forestille mig, at kommunerne ikke vil kræve DUT på det her område.

I selve forslaget foreslår regeringen, at kommunerne i hver enkelt sag skal sagsbehandle, om den vil yde tilskud, når det drejer sig om særlige forløb; det kan være til traumatiserede udlændinge, til torturofre eller handicappede til transport eller til værktøj og arbejdsredskaber og beklædning i forbindelse med introduktionsprogrammet. Det kan dreje sig om helt specielle undervisningsmaterialer, og det er jo ikke svært at få øje på, når der også er tale om handicappede.

Det er alt sammen ydelser, som der i andre uddannelsessystemer under erhvervsuddannelsesloven og andre uddannelseslove i den sam-

menhæng er en arbejdsgiverbetaling af. I den her sammenhæng oplever vi i Socialdemokratiet, at kommunerne er arbejdsgiveren, og som følge deraf skal de også afholde den udgift. Det modsatte, det, regeringen foreslår nu, opfatter Socialdemokratiet som værende diskriminering af den enkelte, der gennemgår et introduktionsforløb.

Ydermere opfatter vi det som ulogisk, at man skal gå ind og bruge ressourcer på at vurdere hver enkelt i den her sammenhæng, også set i lyset af regeringens forslag omkring en optjeningsmodel for i det hele taget at kunne få konstanthjælp. Det ser jo ud til, at regeringen allerede har indgået et forlig med Dansk Folkeparti om det her, og det kan man jo mene om, hvad man vil, men jeg har svært ved at forestille mig, at der er ret mange, der, når de stramninger her bliver gennemført, i det hele taget vil komme i en situation, hvor de selv skal betale.

Jeg vil blot for Socialdemokratiet sige, at vi synes, det er et usympatisk, barsk forslag, der vil ramme skævt, så vi kan ikke støtte forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Peter Skaarup som ordfører.

Kl. 14.35

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti hilser vi med tilfredshed, at regeringen har fremsat forslaget her.

Vi mener grundlæggende, at det er fornuftigt, at man vurderer de pågældende personer, der er omfattet af integrationsloven, vurderer deres økonomiske evner, og ikke, som det hidtil har været, hvor man fra det offentliges side har betalt ved kasse 1.

Vi synes altså, at det er rigtigt, at man ser på den økonomiske formåen i forbindelse med håndteringen af de udgifter, der er tale om.

Det får vores fulde støtte her i dag.

Else Theill Sørensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti finder vi det også ganske rimeligt, at mennesker, der selv har mulighed for at betale for nogle ting, også skal gøre det. Man skal jo give økonomisk støtte til mennesker, der har økonomisk støtte behov, men det er der ikke tale om her. Der er tale om personer, som selv har den økonomiske formåen, og så skal man også selv betale.

Vi kan tilslutte os lovforslaget.

Kamal Qureshi (SF):

Vi har hørt en integrationsminister snakke om at bygge rede, før man finder ægtefælle, og at man skal have til føden og klæden, før man forelsker sig. Vi har også hørt integrationsministeren snakke om, at unge mennesker under 24 år ikke er voksne nok til at finde deres ægtefælle. Vi har også hørt om, at det er bedst at gifte sig med folk fra ens eget hjemland, ellers kan man ikke få lov til at bosætte sig i sit eget hjemland, Danmark.

Jeg bliver meget nostalgisk, når jeg hører det her, for det er meget som at høre mine bedsteforældre tale til mig fra graven. På samme måde ligger dette nuværende forslag fra integrationsministeren i naturlig forlængelse af den gammeltdags tankegang, som al anden politik fra hans side har været udtryk for.

Det er en spanskørspædagogiktankegang, som de fleste moderne tænkende mennesker har forladt for længst. Jeg har ledt og ledt efter noget som helst, som ikke var præget af denne her spanskørstankegang, efter nogle steder, hvor man kunne få øje på en belønning og værdsættelse af de nye borgere, som faktisk gennemfører de kurser og andre integrationsprogrammer, som man sender dem igennem. Oven i købet kender jeg mange, som betaler af egen lomme for kurser uden for det ofte meget enstrengede udbud, som det offentlige tilbud er præget af.

Har integrationsministeren forslag til belønning af de hårdtarbejdende nye danskere eller noget tegn eller andet udspil, som viser, at man værdsætter deres indsats? Eller vil man fortsætte denne her spanskørsmantalitet med straf, kontrol, kontrol, straf, sanktioner, ud?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Christian Brix Møller som ordfører.

Christian Brix Møller (RV):

De offentlige ressourcer skal prioriteres og udnyttes bedre, og der bør i princippet kunne ydes offentlig hjælp ved behov. Derfor er vi i Det Radikale Venstre som udgangspunkt positive over for lovforslaget, som lægger et trangskriterium ind i bestemmelsen om hjælp til visse udgifter, som skyldes deltagelse i integrationsprogrammet.

Dog har vi en række betænkeligheder ved lovforslaget. Først og fremmest er der ingen dokumentation for besparelsen på 10 mio. kr., og det nye vurderingsgrundlag er uklart. Besparelsen risikerer meget vel at blive ædt op af øgede

administrative byrder i kommunerne og formentlig også flere sager ved det sociale nævn.

Det er også uklart, om der gives hjemmel til kommunerne til at anvende et trangskriterium, eller om hjælpen kun skal gives, når udlændingen selv eller ægtefællen ikke er i stand til at afholde udgiften.

Derudover rejser der sig en række mere principielle betænkeligheder.

For det første: Hvis det er regeringens klare intention, at flere nyttilkomne skal i arbejde, også gerne i integrationsperioden, forværrer forslaget så ikke de pågældendes økonomiske incitament til at arbejde eksempelvis 10 eller 20 timer om ugen, hvis de deltager i integrationsprogrammet ved siden af?

For det andet bliver dette problem vel større, hvis regeringens planlagte lavere ydelse for nyttilkomne bliver indført, og derfor er der altså en snært af kontraproduktiv symbolpolitik i det her forslag.

For det tredje er der spørgsmålet om ligebehandling, ikke mindst i forhold til andre personer i aktivloven.

Samlet set er vi i Det Radikale Venstre positive over for intentionerne i forslaget, men vi er bevidste om, at der også er en lang række problemer i lovforslaget, så vi vil lade vores stillingtagen afvente udvalgsbehandlingen.

Kl. 14.40

Søren Søndergaard (EL):

Det er jo oplagt, at integrationen i det danske samfund er vanskelig for mange flygtninge, som kommer hertil, og det er selvfølgelig for at lette den vej og opnå målet, der hedder integration, at flygtninge skal gennemgå et introduktionsforløb.

Det finder vi positivt, og vi finder, at enhver ting, som lægger hindringer i vejen for gennemførelse af det introduktionsforløb, ikke er noget godt. Det handler jo ikke om nogen enkel proces at gennemføre de her ting. Økonomien kan nok ikke spille den afgørende rolle, men den kan komme til at spille en medvirkende rolle, f.eks. ved at man skal dække udgifter til materialer osv. Derfor er vi også som udgangspunkt tilhængere af, at der skal være så få barrierer, så få forhindringer overhovedet for en vellykket integration.

Selvfølgelig skal der ikke sløses med midlerne, men vi er som andre skeptiske over for perspektiverne i det her forslag. Vi er også skeptiske med hensyn til, hvad det konkret vil inde-

bære, for dels vil regeringen spare 10 mio. kr., men der er ikke gjort rede for, hvordan det i praksis kommer til at ske, og dels er vi også interesserede i at få afklaret, hvilke virkninger forslaget vil have for deltagerne i programmet.

Endelig synes vi, at det er beklageligt, at regeringen endnu en gang fremsætter et forslag, som vanskeliggør det, at det kan betale sig at komme i arbejde. Den radikale ordfører har nævnt det problem, der opstår ved, at man arbejder nogle timer selv, men som vi fra Enhedslisten har påpeget, er der også det element, der består i, at ægtefællens indtægt regnes ind. Det vil sige, at hvis ægtefællen arbejder, så bliver der trukket her, og det vil igen sige, at det problem, der hedder, at der er grupper i det danske samfund, for hvem det ikke kan betale sig, at man kommer i arbejde, bliver forværret.

Det er lidt underligt med den retorik, man hører fra regeringen, at regeringen altså igen og igen understøtter, at det ikke kan betale sig at komme i arbejde. Det er ikke noget, Enhedslisten går ind for. Det er åbenbart noget, regeringen går ind for.

Jann Sjørnsen (KRF):

Da jeg læste lovforslaget første gang, tænkte jeg, at det egentlig umiddelbart så meget fornuftigt ud. Selvfølgelig skal vi kun hjælpe og støtte dér, hvor folk ikke selv kan betale, eller hvor ægtefællen, hvis der er tale om en sådan, heller ikke kan bidrage. Vi skal kun hjælpe dem, der har hjælp behov, det må være udgangspunktet, og derfor er et transskriterium sådan set rimeligt også i forbindelse med, om kommunen skal yde støtte til folk, der er under integrationsprogrammet.

Men så har vi i dag fået høringssvarene, og der kan man jo se forskellige synes jeg relevante indvendinger mod det lovforslag, som regeringen her har fremsat. Det får mig i øvrigt til at sige, at jeg faktisk synes, at lovforslaget er for dårligt. Der er tale om dårlig lovkvalitet, der er en del ting, som slet ikke er belyst i bemærkningerne, hvilket der burde have været, når man ser på, hvilke hørings svar der er leveret fra forskellig side.

Der er spørgsmålet om administrativt bøv, som kommunerne henviser til i deres hørings svar, og det er så, hvad det er. Hvad der måske er mere vigtigt, er de hørings svar, der er afgivet fra Nævnet for Etnisk Ligestilling og Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunal, som netop peger på den historiske baggrund for, at

integrationsloven på det her punkt lige præcis fik den udformning, den fik, nemlig at flygtninge i medfør af integrationsloven, som blev vedtaget i 1998, ikke længere var omfattet af de gældende revalideringsbestemmelser, og det var baggrunden for, at § 74 blev indsat i integrationsloven dengang.

Man kan altså i virkeligheden sige, at hvis man gennemfører det, regeringen her lægger op til, vil det stride mod ligebehandlingsprincippet i den sociale lovgivning, som vi ser i hørings svaret fra Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunal.

Det får mig alt i alt til her på Kristeligt Folkepartis vegne til at sige, at vi har nogle spørgsmål, som vi vil vurdere nærmere under udvalgsarbejdet, og derfor kan vi ikke i dag endeligt redegøre for vores stilling til lovforslaget. Jeg er også enig med de ordførere, der har påpeget, at det er lidt usikkert, hvilke konsekvenser lovforslaget helt præcis vil få for dem, der deltager i introduktionsprogrammet. Hvad kan de komme til at betale i praksis?

KL 14.45

På den baggrund ser vi frem til udvalgsarbejdet og en yderligere belysning af specielt nogle af de kritikpunkter, som er rejst i hørings svarene, altså de hørings svar, som vi i virkeligheden først uformelt har fået i dag, for de er faktisk ikke omdelt på alm. del. Jeg mener hørings svaret taget i betragtning og den måde, som lovforslaget er udformet på, at det er for dårligt et lovforslag. Det lever ikke op til den lovkvalitet, som regeringspartierne især talte om, da de var i opposition.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke for den overvejende positive modtagelse, som Tinget har givet forslaget.

Det er jo ikke noget dramatisk forslag. Det er ret simpelt. Vi foreslår simpelt hen, at vi indfører sætningen: »hvis den pågældende eller dennes ægtefælle ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.« Så enkelt er det. Det er svært at lave lovsjusk, når man producerer et så enkelt lovforslag.

Hvis der er noget, som er uklart, er det spørgsmålet om, hvor stor en besparelse det giver, og her har vi skønnet lavt og rundt: 10 mio. kr. ud af en samlet udgift på 120 mio. kr. Det kan man ikke kalde ønsketænkning. Det er det, man kalder et forsigtigt skøn.

Jeg synes, det er svært at sige, at det rammer skævt, for det rammer jo altså dem, der både ef-

ter egne og andres opfattelser mener, at de kan klare det selv. Og det er vel ganske rimeligt. Det er jo ikke alle, der kommer til Danmark og skal lære det danske sprog og skal i gang med et integrationsprogram, som er stakler, som ikke kan klare noget selv. Det er ikke alle.

Jeg har i virkeligheden betydelig sympati for hr. Kamal Qureshis bedsteforældre. Jeg tror, det er fuldstændig rigtigt, at hans bedsteforældre ville støtte dette forslag. Denne holdning med, at hvis man kan klare sig selv, skal man da klare sig selv, trives jo overalt og ikke mindst i hr. Kamal Qureshis hjemland og hos ældre, solide borgerlige mennesker, som synes, at man så vidt muligt skal klare enhver sit.

Hr. Christian Brix Møller har ret i, at vi ikke kan dokumentere, at det giver 10 mio. kr., men det skulle dog være mærkeligt, om det ikke vil give en besparelse på 7-8 pct. Det skulle dog være mærkeligt. Og det er også helt sikkert, at bestemmelsen ganske enkelt vil føre til, at der kommer færre ansøgninger om støtte til disse småudgifter, som det jo meget ofte vil være.

Jeg glæder mig til at svare på spørgsmål i udvalget. Jeg synes ikke, vi behøver en dramatisk første behandling. Jeg skal svare så godt, jeg kan, i udvalget, og så håber jeg, at forståelsen kan blive endnu bredere, end den har været her ved førstebehandlingen.

Men det glæder mig, at også Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre ikke på forhånd vil afvise det. Jeg forstår, at deres tilslutning vil afhænge af de gode svar, jeg kommer med, og det skal jeg så beflitte mig på. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, det er klart, at efter Enhedslistens opfattelse skal folk, der tjener utrolig mange penge, som er indvandrere og flygtninge, selvfølgelig betale skat, ligesom danskere, der tjener utrolig mange penge, skal betale skat. Og det er klart, at ønsker man skattelettelser for den gruppe, skal pengene ind på en anden måde. Det er jo klart.

Det, jeg er ked af at ministeren ikke svarede på, var mit meget konkrete spørgsmål, som gik på, om ministeren kan bekræfte, at det her kommer til at betyde, at der vil være stadig flere, for hvem det ikke kan betale sig at komme i arbejde, der vil være stadig flere, for hvem det ikke kan betale sig at gøre en indsats, og at den samlede effekt af det her forslag derfor vil være med til at fastholde folk på passiv forsørgelse.

Jo bedre forslaget virker, jo flere penge staten tjener på det her forslag eller undgår at give ud, og det er i denne her sammenhæng det samme, jo mere vil forslaget have den effekt at fastholde grupper på passiv forsørgelse.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det kan da godt være, at mine bedsteforældre ville have støttet forslaget. De var nu meget mere gammeldags, end jeg er, og det er nu ikke dem, der sidder i Folketinget, trods alt.

Nu siger ministeren, at det gør man også i mit hjemland. Jeg vil gerne gøre ministeren opmærksom på, at Danmark er faktisk mit hjemland, uanset min hudfarve.

Så vil jeg gerne spørge ministeren igen: Hvorfor er der ikke nogen steder tegn på, at man vil lave en belønning til de mennesker, som rent faktisk yder en indsats, eller som gennemfører integrationsprogrammet eller for dens sagskyld lærer dansk hurtigere? Hvorfor er det hele præget af straf? Hvorfor er det hele præget af, at man nidkært går ind og prøver at finde ud af, hvordan man kan gøre livet så surt som overhovedet muligt, frem for at gå ind og støtte de mennesker, som klarer sig selv, som ministeren jo også selv påpeger?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan forsikre den sidste taler om, at vi arbejder med incitament, tilskyndelser og belønninger i forbindelse med det integrationsoplæg, som vi vil præsentere offentligheden for om ikke så længe, og som vil komme her til Folketinget i oktober.

Det er meget vigtigt, at det kan betale sig at arbejde, og at det kan betale sig for kommunerne at gøre det effektivt, at det kan betale sig for danskurserne at være effektive og bidrage til, at deres elever kan lære dansk, mens de er i et job, hvis det er muligt, osv.

Der mangler noget i incitamentsstrukturen, og det er jeg meget optaget af. Det er ikke så nemt at ændre, men vi arbejder med det og glæder os til at drøfte det med Kommunernes Landsforening.

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at ud fra en rent matematisk betragtning – det er jo den, hr. Søren Søndergaard anlægger – kan det godt tænkes, at hvis det koster en lille bitte smule at passe sit integrationsprogram, kan man

regne ud, at så betaler det sig egentlig ikke at prøve at integrere sig i det danske samfund. Men undskyld, sådan er mennesker altså ikke.

Der er noget andet, som stiller sig meget værre i vejen for integration, og det er den holdning, som hr. Søren Søndergaard giver udtryk for, hvor mennesker, der kommer her til landet, tilsyneladende er stakler alle til hobe; ingen kan noget selv; de har brug for hr. Søren Søndergaards vat og omsorg. Sådan tror jeg slet ikke de pågældendes egen holdning er.

Det her handler jo ikke om det store flertal, for hvem det er rimeligt, at man betaler. Det handler om det mindretal, for hvem det ikke er rimeligt.

Der er jo folk, som kommer her til landet, bliver gift med nogle, der har godt råd f.eks. Hvorfor i alverden skal det offentlige betale deres transport til danskundervisning? Kunne jeg ikke få et svar på det? Hvorfor i alverden skal det offentlige betale transport til danskundervisningen for en, som er kommet hertil som led i et ægteskab med en, der har godt råd? Det forstår jeg altså ikke. Er det virkelig den måde, vi skal bruge offentlige penge på? Det synes jeg ikke det er.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil nu også sige, at hvis integrationsministerens intentioner, som han udtrykker dem her fra talerstolen, netop havde været at kigge på de mennesker, der faktisk er i stand til at klare sig, og se på, hvordan vi hjælper dem i gang, er der ikke nogen tvivl om, at jeg ville have grebet det med kyshånd. Og jeg ser frem til det forslag, som integrationsministeren lover, hvor der ligger nogle incitamenter og nogle belønninger.

Det, jeg bare kan konstatere – det er det, jeg sådan på et eller andet plan prøver at protestere over – er, at der ikke er nogen tegn på, at man, ligesom når man giver SU til folk, siger: Ved du hvad, det er altså dit arbejde at gå på studiet og passe det, det får du SU for, og hvis ikke du gør det, så trækker vi i SU'en. At man ikke på nogen måde går ind og laver nogle incitamenter i den retning.

Der er da ikke nogen, der skal sige, at jeg synes, det er socialistisk politik at belønne mennesker, der i forvejen har godt råd. Det, der bare er problemet, er, at man endnu en gang går ind og laver begrænsninger frem for at lave incitamenter og værdsætte det, der ydes.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg ved ikke, hvor ministeren fik fra, at jeg specielt ville omklamre eller passe på nogen. Jeg sagde jo netop til ministeren, at kom der nogle rige indvandrere og flygtninge, skal Enhedslisten være de første til at foreslå, at de bliver plukket i skat, uanset hvor meget de hyler og skriger, ligesom andre danskere, der tjener enorme summer, skal gøre det for at kunne bidrage til velfærdssamfundet.

Det er vores opfattelse, og det er den grundlæggende opfattelse, der bygger på, at der er nogle ting i det her samfund, som det skal være samfundets opgave at tage sig af, og en af de ting er uddannelse. Der ved vi godt at Venstre har en anden politik.

Derfor vil Venstre selvfølgelig også på et tidspunkt fremlægge forslag om, at man skal betale for at gå på universitetet, at man skal betale for at gå i gymnasiet, at man skal betale for at gå i folkeskolen. Og dér er en fundamental forskel mellem Venstre og Enhedslisten, og det var bare den, jeg ønskede at fremhæve.

Derudover er jeg glad for, at ministeren bekræftede, at det forslag, der er fremsat her, er med til at fastholde folk i passiv forsørgelse, og alene derfor er det et dårligt forslag.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Der er to for så vidt uvedkommende bemærkninger, som jeg ikke kan lade være at komme med.

For det første i anledning af, at det er integrationsloven, der bliver behandlet: Her kan jeg ikke lade være at sige, at jeg synes, at den måde, hvorpå der tales om integration her i Tinget, er utrolig overfladisk. Det er jo ikke først og fremmest et spørgsmål om at komme i arbejde. Spørgsmålet om fremmede og danskere er et kulturspørgsmål, og derfor går det anderledes dybt end spørgsmålet om arbejde og ansættelse. Det har jeg lyst til at sige, fordi jeg synes, det er så utrolig overfladisk, hvad der siges.

For det andet vil jeg lige med hensyn til det her konkrete forslag, hvor hr. Kamal Qureshi anker over, at det er spanskkrøspædagogik eller det sure princip, sige, at det er måske noget af det, der er forskellen på den ene og den anden side i Folketinget. I den ene side – hr. Kamal Qureshis – er man tilhænger af hallelujasynet på mennesker: vi er alle gode, og vi vil kun det gode. Men måske er sandheden om mennesker lidt

anderledes, måske er mennesker ikke helt så hallelujaprægede, som bl.a. hr. Kamal Qureshi tror. Måske er det nødvendigt med en straf, et krav til selvstændighed, frem for fromme erklæringer.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg må jo sige, at jeg undrer mig lidt over, at hver eneste gang, vi har et spørgsmål på dagsordenen her, der handler om integration, har Dansk Folkeparti indtil flere ordførere på, og hver eneste gang lykkes det faktisk ordfører nummer to at få ført debatten et sted hen, hvor den ikke hører hjemme; altså væk fra det, som det reelle forslag, vi behandler her fra talerstolen, drejer sig om.

Indholdet, som integrationsministeren nævnte som meget simpelt og meget enkelt, tillader Dansk Folkepartis ordfører nummer to sig at omtale, som om ministeren og de øvrige ordførere er meget overfladiske.

Jeg synes, det er uanstændigt, at vi gang på gang skal have en kulturdebat, uanset hvilket forslag vi behandler her.

Jeg vil gerne spørge ordføreren her, om ikke Dansk Folkepartis ordfører nummer to synes, at det var mest hensigtsmæssigt, at han holdt sig til de lovforslag, han har med at gøre.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes, at det, hr. Søren Krarup sagde, var lige så relevant som det, hr. Søren Søndergaard og hr. Kamal Qureshi sagde; men sådan kan man jo have forskellige synspunkter.

Hr. Kamal Qureshi sagde, at uddannelsesstøtte giver vi jo heller ikke på den måde, at hvis man kan klare sig selv, får man ingen uddannelsesstøtte. Jo, det gør vi. Hvis man kan klare sig selv, får man ingen uddannelsesstøtte, og dette her er et lovforslag, der går efter samme princip.

Langt de fleste indvandrere i Danmark er jo indvandrere, der kommer som led i en familiesammenføring, og nogle bliver sammenført med en, som ikke har godt råd, men der er sandelig også nogle, der bliver sammenført med nogle, der har godt råd. Og det er den sidste gruppe, vi tillader os at sige selv kan betale transport og materialer og arbejdstøj. Det synes jeg lyder så rimeligt, at det næsten lyder socialdemokratisk. Undskyld, jeg siger det.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Ja, jeg er jo nødt til at gå op og svare. Jeg vil lige begynde med at sige, at jeg ikke er ordfører nummer to; jeg er slet ikke ordfører, men jeg er medlem af Folketinget, og jeg har faktisk lyst til at blande mig i en debat, når den forekommer mig overfladisk.

Jeg beklager meget, hvis Socialdemokratiets ordfører finder det fuldstændig irrelevant at prøve at tænke forudsætningerne med; prøve på at se på, under hvilken forudsætning selve debatten forekommer. Og jeg synes ikke, det er ganske irrelevant at sige, at en integrationspolitik, der kun henholder sig til arbejdspladser, er utrolig overfladisk.

Mennesket er måske andet end sin funktion på et arbejdsmarked, og det er det, jeg forsøger at gøre bl.a. Socialdemokratiet opmærksom på. Jeg så også, at fru Ritt Bjerregaard har et udspil til fremmedlovgivningen, der udelukkende fokuserer på arbejdspladser.

Hele denne overfladiskhed ønsker jeg at anfægte, idet jeg understreger, at mennesket faktisk er andet end sin produktionsmæssige basis.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg gør medlemmet opmærksom på, at der er fuld ret til at spørge, men det er spørgsmål til ministeren. Den næste er hr. Kamal Qureshi.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det kommer vel ikke bag på nogen herinde, at hr. Søren Krarup med hans støtte til revselsesretten også støtter spanskørmentaliteten. Det er så, hvad det er. Det er ikke nogen overraskelse.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Er SU indtægtsreguleret? Man har da lov til at få SU, selv om man faktisk er i stand til at optjene en relativt høj indkomst og rent faktisk har forældre og andre, som har en høj indtægt. Så får man stadig væk SU.

Som studerende får man f.eks. gratis DSB-kort, hvis man bor tilstrækkelig langt væk fra sit studium, selv om man har en høj indtægt. Det er heller ikke indtægtsreguleret. Det er heller ikke reguleret således, at hvis man har nogle forældre, der har høje indkomster, eller selv har en høj indkomst, kan man ikke få gratis DSB-kort.

Så kan det diskuteres, hvorvidt det er hensigtsmæssigt eller ej, men det er altså således i Danmark, at som studerende får man nogle privilegier, fordi vi gerne vil lette livet for dem, så

de kan passe deres studier. Og så kan ministeren altså ikke gå op og sige, at det her er en markant anderledes tankegang fra SF's side; det er det altså ikke.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Søren Søndergaard, derefter fru Anne-Marie Meldgaard, og så kommer ministeren.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Tænk, jeg synes, det var så dejligt, at hr. Søren Krarup gik på talerstolen, for så blev det jo afklaret, at regeringen og dens støtteparti argumenterede diametralt modsat for den samme lovgivning. Der var hverken hoved eller hale i sammenhængen og argumentationen.

Hr. Søren Krarup sagde, at det var vigtigt at tage udgangspunkt i, at mennesker ikke nødvendigvis var gode, og derfor kunne der være behov for en lidt hårdhændet pædagogik, som i det her tilfælde handler om penge.

Ministerens sagde, at det, at folk mistede nogle penge ved, at denne her lov blev gennemført, ikke ville få folk til at afholde sig fra at komme på kurserne, for sådan er folk slet ikke.

Kun en af delene kan være rigtig. Begge dele kan ikke være rigtige. Derfor vil jeg spørge ministeren: Er det ministerens udlægning, der er rigtig, eller er det hr. Søren Krarups udlægning, der er rigtig?

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Nu er vi jo i den situation, at den nuværende integrationsminister har været tidligere undervisningsminister, og vi, der har arbejdet med undervisningslovgivningen, ved udmærket, at i lovgivningen på det område er det helt almindeligt, at arbejdsgiverne betaler netop arbejdstøj og forskellige ting i forbindelse med uddannelserne. Det står i lovgivningen.

Mit spørgsmål til ministeren er så, om det, vi ser her, som meget isoleret rammer en gruppe, ofte en meget svag gruppe, som er på integrationsydelse, er første skridt til, at vi også vil se lovgivning fra regeringens side, som vil tage de privilegier fra andre uddannelsessøgende her i landet.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Svaret er nej. Hvis jeg ikke er meget galt orienteret, men der kan jo være sket meget, siden jeg

forlod undervisningssektoren, er det sådan, at hvis en studerende har et halvt job eller måske et helt job ved siden af, kan vedkommende ikke samtidig få SU.

Kl. 15.05

Det vil sige, at vi praktiserer det samme princip for studerende, som vi gør her: hvis de selv kan betale, får de ikke SU. Det er et sundt princip, som ikke vil få nogle til at afholde sig fra at gennemgå integrationsprogrammet, så dårligt vil jeg ikke tænke om mennesker, men vil få nogle til at afholde sig fra overhovedet at søge om tilskud til bøger, tøj og transport. Det er det, der ligger bag ministeriets beregning: at der er en hel del, som herefter ikke længere vil søge.

Derfor giver det heller ikke det administrative bøv, der er blevet nævnt. Det er da rigtigt, at der kan være nogle, som siger, at de gerne vil have tilskud, og så er der en kommune, der siger, at det vil de ikke give, og der får vi så en sagsbehandling, som vi ikke kender i dag. Men til gengæld er der altså nogle, som straks vil sige: Jamen vi kan da selv betale.

Husk lige på: Indvandring i Danmark er familiesammenføring, der har været indvandrersstop i 30 år. De familiesammenførte bliver sammenført med folk i vidt forskellige indtægtsklasser. Og det her drejer sig simpelt hen om at tænke lidt socialdemokratisk og lade de stærke skuldre bære.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg synes, at det sidste svar, integrationsministeren kom med, var ret interessant.

Når vi taler om SU og herlighederne i forhold til SU-modtagernes økonomi, faldt det mig for brystet, at når man er på SU, er ægtefælleindtægten ikke indregnet i den SU, man får, ej heller i forhold til, hvad man bliver fradraget, hvis man er ude på arbejdsmarkedet. Så jeg vil gerne spørge integrationsministeren, om ministeren vil være med til at tilrette integrationsloven, som vi behandler her, sådan at ægtefælleindtægten heller ikke er indregnet her, sådan at vi ligestiller SU og den lov, vi har her.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg er sikker på, at vi ved en anden lejlighed får behandlet det forslag, som Socialdemokratiet har lavet, om en bedre integration af udlændinge, men jeg vil gerne her på baggrund af de bemærkninger, der kom fra hr. Søren Krarup, un-

derstregte, at det er en socialdemokratisk opfattelse, at man skal kunne forsørge sig selv i det danske samfund, og at vi bør bidrage til, at også udlændinge bliver i stand til det. Derfor har vi lavet det pågældende forslag, som vi glæder os til at få en behandling af her i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg vil kun i al korthed sige, at det glæder mig, at det er Socialdemokratiets politik, at man skal kunne forsørge sig selv, når man er i stand til det.

Jeg vil blot lige sige, at mine bemærkninger om integration altså sigter efter at gøre opmærksom på også her i salen, at det måske ikke er gjort med arbejdsmarkedet, at mennesket måske faktisk er andet end netop sin arbejdsmarkeds-mæssige funktion, at integration til syvende og sidst er et dybtgående kulturelt folkeligt, jeg kan næsten sige eksistentielt spørgsmål, som man ikke skal tro at man kan løse med nemme midler.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Der er bestemt ikke tale om, at det her kan løses med nemme midler. Det er en meget kompliceret opgave. Der er en voldsom stor procentandel af udlændinge i dag, som er arbejdsløse, som ikke er i gang med en uddannelse. Det er klart en procentandel, som er langt større end for andre grupper i den danske befolkning, og derfor er Socialdemokratiet kommet med et konkret udspil på det her område.

Jeg var lettere rystet over her fra talerstolen for et øjeblik siden at høre, at integrationsministeren mente, at regeringen ville komme med et udspil, men at Folketinget skulle vente indtil efteråret, før der overhovedet kom en lovgivning på området. Jeg håber, at jeg har misforstået ministeren, og i alle tilfælde vil der blive anledning til at drøfte Socialdemokratiets forslag.

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil sige, at hvis det her område er en eksistentiel diskussion, som vi skulle have taget, er jeg i hvert fald den forkerte ordfører, så skulle vi have haft fru Margrete Auken, som jo er vores ordfører på de etiske spørgsmål.

Jeg vil godt lige sige, at i forhold til ministerens fremlægning synes jeg, at det interessante

er, at vi her fra talerstolen har hørt integrationsministeren fremlægge både socialdemokratisk politik og Dansk Folkepartis politik. Hvornår begynder vi at se nogle liberale tanker? Hvornår begynder vi at se liberale tankegange i den politik, som ministeren fremlægger?

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 94: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Portugal.

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 6/2 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 95: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Slovenien.

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 6/2 2002).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 96: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst med Polen.

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 6/2 2002).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Sven Buhrkall (V):

De tre dobbeltbeskatningsoverenskomster, som skal behandles i dag, indeholder alle regler for, hvorledes Danmark og den anden stat skal be-